

Genealogie deorū gentium Ioannis Bocacii de certaldo ad Vgonem
inclytum Hierusalem & Cypri regem.eiusdem libri prohoemium.

Atis ex relatis Donini Parmēsis egregii militis tui. uera
percepi Rex inclyte sūmopere cupis Genealogiam deorū
gentilium & heroū ex eis iuxta fictiones ueterum descen-
dentiū: Atq; cū hac quid sub fabularum tegmine illustres
quondam senserunt uiri & me a celsitudine tua quasi exp-
tissimū atq; eruditissimū hominem in talibus selectum tanto operi au-
ctorem. Sanē ut omiserim desyderii tui admirationem: nō enim parū
hominem decet & quid regem moueat perscrutari. & aduersus electionē
mei. quid sentiam: dicere p̄termittam. Ne dum insufficientiam meam
monstrauero per subterfugia arbitreris impositi laboris onus euitem.
Anteq̃ ad sententiam meam circa impositum opus deueniā. libet & Sere-
nissime regum apponere. Et si non omnia: quēdam saltem quē inter do-
ninum insignem militem tuum: dum iussa tuę celsitudinis explicaret: et
me iteruenere uerba: ut eis perlectis satis iudicium tuum de me uideas
& temeritatem meam dū in obedientiam tuę maiestatis deuenio. Cum
igitur ille facundo ore sacra maiestatis tuę studia: & opera regalis offi-
cii admiranda: nec nō & insignes atq; gloriosos quosdā tui nōis titulos
lōga dicacitate explicauiss: eo deuenit: ut conatu plurimo me in tuam
sententiam deducere conaretur: non unica tantum ratione sed multis: ex
quibus fateor ualide uidebantur quēdam uerū postq̃ tacuit: & mihi rñ /
dendi copia facta ē: sic dixi. Arbitratus forsin facunde miles seu rex tuus
de proximo noster futurus p̄stante deo: hanc insaniam ueterū scilicet cu-
pientium se habere diuino procreatos sanguine angulū terrę modicum
occupasse: & tāq̃ ridiculum quoddam ut erat paruo tēporis perseuerasse
tractu: & ueluti etiam recentissimū opus facile colligi posse. Attamē bo-
na semper tua pace dicam aliter lōge est. Nam ut omniū cycladas & re-
liquas aegēi maris insulas Achaia Illiricā atq; thraciā: quas p̄n-
fomenta huius stulticię emicuere plurimū & potissime: dū gręcorū res
pu. floruit Euxini maris hellepontiaci Meonii icarii Pamphili Cyli-
cis phoenicis & Syrii atq; Egyptiaci littora sua contagione infecit. Nec
Cyprus nostri regis insigne decus ab hac labe fuit immunis Sic & oēm
libye atq; Syrtium & numidię oram labefactauit: & atlantiacos occidui
q; maris sin? & remotissimos hesperidū hortos. Nec meditaranei tātū
maris fuit contenta littoribus: quinimo & ad incognitas maris natioēs
etiam penetrauit. Decidere etiam in perniciem hanc cū littoralibus ac-
colę omnes nili fonte carentis & hareņ libycae una cum suis pestibus
& antiquissimarū thebarū solitudines: Nec nō & superiores Aegyptii
atq; garamantes feruidi et calētes nimium hirsutiq; aethiopes et odori

arabes Perſeq; dites: atq; gangarides populi: & nigredine iſignes Indi:
Babylones: & celfa caucali cacumia: eiufq; tã inferuidũ ſolem q̃ i gelidas
Arthos ſcabroſa decliua Caſpiũ marae: hyrcaniq; truces: & omis Tha
nais: ac niuoſus ſemper Rhodopes: & Scytharum etiam inculta barba
ries: & cũ orientalis etiam oceani fluctus: & rubri maris infeciſſet inſu
las. Poſtremo ad nos uſq; Italos declinauit: adeo ut Roma rex domina
huius caliginis obſcure nube ſit: et ne paſſim p regiones oēs i quibus
plurimum hęc inſcitia potuit euagari: ut ſatis poteſ aduertere. Portiũcu
la ſola fuit orbis inter triones: et cadentẽ ſolem quẽ deitatis huiusmodi
non fuit nobilitata progenie: eſto nefandẽ crudelitatis: ſicuti et reliqua
fuit infecta: nec iſta euo noſtro fuere. Erat forſan adhuc adoleſcẽs abraã
dum apud Sycionios coepit iſta proſerpere et inſipientũ hominũ ſub
intrare animos: heroũ tamen tempeſtate ſerbuit: et in maximum deue
nit decus et nomen: et in dies uſq; ſuperbi Ilionis ruinae perſeuerauit.
Nam in troianorum bello quosdam cecidiſſe filios: et hecubam i canẽ
Et polydorũ in uirgulta conuerſos legiſſe meminimus. Quod quidem
uetuſtiſſimum eſt: et plurium ſaeculorum tempus. Nec dubitadũ inſu
per quũ quocũq; hęc uiguerit ſtulticia: ibidem i gentia ſcripta ſint uolu
mina: ut maiorũ diuina nobilitas monumento litterarũ ueniret ad po
ſteros. Et eſto nũq̃ eſtimauerim taliũ paruũ fuiſſe numex qd̃ q̃ maxi
mus fuerit. Paulus peruſinus uir grauis: et taliũ ſolertiſſimus: atq; curio
ſiſſimus exquiſitor: nũq̃ aſſerit me pẽſente a barlaam quodam cala
bro homine gręcarum litterarum apprime erudito habuiſſe neminem
inſignem uirũ principatu: aut praeminentia alia tota in graecia inſulis
et littoribus pẽmonſtratis eo fuiſſe ſeculo quo haec fatuitas uiguit: qui
ab aliquo deorũ huiusmodi duxiſſe originem nũq̃ mõſtraret. Quid igit̃
dicam? quid tu? ſpectares tam longe lateq; diffuſũ malũ tam uetus: tot
perſeueratum ſeculis: tot explicatum uoluminibus: et in tam grandi ui
rorũ numero ampliatiũ credis ne me regis optata poſſe p̃ficere. Elquidẽ
ſi p̃ſtent montes faciles tranſitus & ſolitudo inuicẽ apertũ notumq;
iter. Si flumina uada: et maria tranquillas undas: ac trãſſetanti emittat
ab antro Aeolus uẽtos tam ualidos q̃ ſecundos: et quod maius eſt ſint
Argiphõtis talaria aurea uolucris cuiũq; homini alligata pedibus: et pro
uotis quocũq; libuerit euolet: uix tam lōgos terrarũ marisq; tractus. etiã
ſi illi p̃ſtetur permaxima ſeculorũ annolitas nedũ aliud agat: ſolũ pote
rit peragraſſe. Cõcedããplius dentur cui uelis. haec omnia poſſe contigẽ
in momento loca etiam diuina iſuper fauente gratia: caracterũ ac ydio
matum uariarũ nationũ noticia: et coram accedenti integra p̃pẽntur
uolumina. quis ut me p̃tẽrmiſerim mortalium erit: cui ſint uires tam
ſolidę: tam perſpicax ingenium: tãq; tenax memoria: ut omnia queat ui
dere appoſita: et itelligere uiſa: et itellecta ſeruare: et d̃mũ calamo etiam

exarare: et in opus collecta deducere. Addebas praeterea ut explicarem quae sub ridiculo fabularum cortice abscondissent prudentes uiri: quasi rex inclytus arbitraretur stolidū credere: homines fere omni dogmate eruditos simpliciter circa describēdas fabulas: nulli ueritati cōsonas: nec pręter litteralem sensū habentes triuisse tempus: et impendisse sudores. Nō inficiar delectauit me regalis ista discretio: et argumentum certissimū prębuit: quoniam ut tu ante dicebas: sit illi diuinū ingenium meq; i notū impulit suum: dūmō uires sufficerent. Sane circa huiusmodi explicationes lōge plus q̄ putes difficultatis et theologi hominis labor est. Nā dato iuxta uarronis sententiā: ubi de diuinis et humanis rebus multa descripsit: gen⁹ hoc theologię sit: quod mysticū: seu ut aliis placet et forte melius physicum dicitur. Et si plurimū ridendę falsitatis beāt: multū tamen ad illā eliciendam artis exquirat. Et ob id Miles elegantissime pensandę sūt hominū uires: et examinanda ingenia: et sic illis cōuenientia onera interponenda. Potuit Atlas capite sustinere cglū: eiq; fesso rē onere Alcides potuit pręstare uicem. Diuini homines ambo et in uictū fere robur fuit ambobus. Ast ego quid breuis sum homūtio: nullę mihi uires: ingeniū tardū: fluxa memoria: et tu meis humeris nō dicam caelū quod illi tulere: quinimo et terram supaddere cupis: et maria ac etiam caelicolas ipsos et cū eis sustentatores egregios. Nil aliud hoc est nisi uelle ut pondere premar. Vex si tantum regi hoc erat animo: erat onus aptū: si inter mortales unus est tanto labori sufficiens uiribus pclarissimū uiri Frāncisci petrarcae: cuius iam diu ego auditor sū. Homo quippe est caelesti ingenio pręditus: & perenni memoria: ac etiam faciūdia admirabili: cui familiarissime quarūcūq; gentiū historię sunt: sensus fabularū notissimi: & breuiter quicquid philosophię sacro iacet in gremio manifestū est. Tacueram iam cū sic ille uultu placido & compto sermōe secutus est. Credo longe melius q̄ nouerim ea uera ēē: quę narras: & difficultates uideo. Sed quęso mi Ioannes an putas regem nostrū circūspeditione carere? Oculatus quippe dominus est: & mitis ingenii: & regia felicitate laudabilis: & absit ut quēq; nedū te premere uelit: quinimo uet⁹ est illi mos leuiare quoscūq; & idcirco sane intelligenda: atq; assumenda ipsius iussa: Edepol facile credi potest inaccessibiles esse eas quas pdixeris nationes: & eorū codices si qui sūt omnino latinis incognitos. Verum si qua ex gręcis quę ad latinos usq; deuenerint: seu apud latinos ipsos quorū litteris nō parū honoris: & glorię maiorū attulere studia cōperiantur. & si non omīa quę saltē tua cura haberi possint ista desiderat: Eia ergo liberali animo bene de deo sperans laborem subii: & quod potes facito: cum ad impossibile requiratur nemo. Nō enim mihi uirum illū sublimē: et nedū apud Cyprios sed fama super aethera notum Franciscum petrarcham dedit fortuna obuium. Credo sic uolente deo & illi

maximis occupato percēm:& iuuentuti tuę honestum laborem iſferrem
ex quo nomen tuum nuper in auras exire incipiens inclyte eluceſcat cla
rius apud nostros. Tūc ego iā iſſat̃s uideo: strenue miles q̃ p̃termiſ
ſis barbarorū remotiſſimis libris: exiſſies ex gr̃cis latinisq; opus hoc i
tegrū perfici poſſe. O bone deus nōne ipſe domine uides: quia hac ipſa
cōceſſione maximam partem operi demas? Sed faciamus uti iam dudū
noſtri fecere principes romanū imperiū diuidentes: in orientale & occi
duū. ſint mōſtro huic corpora duo: barbaricū unū: & gr̃cū atq; latinū
reliquum: & ad gr̃cū latinumq; quos ipſemet uominat libri: nec iſtud
etiam poterit: ut quod poſtulat conſequatur. Antiquam enim hāc peſtē
mōſtrauimus: tu nūc tecum uolue: quot labentibus ſeculis: hoſtes habue
re uolumina. Cōfiteberis equidem: quoniam & incendia: & aquarū di
luuia: ut de particularibus taceam bibliothecas abſumpſerūt plurimas.
Et ſi nō alia deperiſſet q̃ Alexandrina quam iandudū piladelphus ſū
ma cum diligentia fecerat: eſſet librorū maxima dīminutio: cū in ea te
ſtimonio antiquorū poteras reperire quod uelles. Praeterea inualeſcen
te glorioliſſimo xp̃i nomine: eiufq; doctrina ſincerae ueritatis perlucida
lētiferi erroris: & potiſſimę gentilitii tenebras amouēte: ac etiam iā diu
declinante graecorum fulgore clamantibus in iſauſtam religionem xp̃i
nūciis: ac eam in exterminiū pellentibus nulli dubitandū ē: quin ſecum
multos deleuerūt libros: hui⁹ materię refertiſſiōs: dū non multos eē deos
nec deorum filios: ſed unicum deū patrem: & filiū dei unicum: tam uera
q̃ pia p̃dicatione monſtrarent. Insuper auariciam: cui non parū ſunt
uires concedes habuiſſe hoſtem. Facultas enim poetica ſcientibus nihil
auferre lucri certiſſimū eſt: & apud eā nil p̃cioſū eſt p̃ter quod afferat
aurum. ex quo conſecutum ut aurū nō afferentia nō ſolum neglecta ſed
deſpecta atq; deiecta ſint. Et cum omnes fere in diuitias totis tendant
pedibus: uolumina talia in deſuetudinē abiēre: & etiam ſic perire facile
ęque meorum detrimentum quorūdam principum deteſtabile acceſſit
odium: nec aliter q̃ in hoſtes ab eis: aduerſus ea conſpiratum eſt. & qđ
hoc deleuerit odium nō ſolū fabularū: ſed quarūcunq; facultatum uolu
mina: nō leuiter exprimeretur numerus. Cēterum ſi caetera peperciſſet
nō eis reſtauratore carentibus: peperciſſet labile tempus: cui & taciti et
adamātini dētes ſūt: nedū libros ſed ſaxa corrodes duriffima. Et ſex
ipſū domans caetera hoc crede tam gr̃ca q̃ latina multa redegit in pul
uerem. Et ſi haec & alia plura paſſa ſint: et ea potiſſime quae noſtro la
bore opportuna eſſent: negari tamen non poteſt: quin multa ſuperſint.
Sed nullū tamē qđ ego nouerim: i hoc quod optas conſcriptum. Vagā
tur igitur tam deorū q̃ progenitorū nationes & nomina huc illuc diſp
ſa per orbem. habet enim liber hic ex his aliquid: et aliquid liber alter.
Quę quis quęſo pro munere: ſeu ſaltem parū fructuoſo labore uelit ex

quirere:& tot uolumina uoluere legere:& hincinde excerpere perpauca
 Credo satius desistēdū. Ast ille defixis luminibus iquit. Nō me latebat
 quin aduersum moderatam petitionem meā haberes quid diceris: sed
 nō adeo me repelles: quin locus remaneat aliquis: in quē fugiam. Nō
 equidem negabo quod asseris: Verū iam secūdo dixisse uelim: quod po
 tes facito hāc portiūculam: quā hīcinde excerpisse poteris: Rex noster
 exoptat. Poteris ne istd denegasse: sed heu tīcō: ne has tibi torpor igna
 uis rōnes pparet: ut laborē effugias. Nihil nēpe turpius ocioso iuvene
 & si laborandū est: quum omnes ad laborem nascātur: cui melius q̄ re
 gi optimo potes laborem impendere. Surge igitur: & inertiam hāc pel
 le:& ad opus ingenti attingere animo: ut regi pariter pareas:& tuo nō
 ad indyctam famam uiam facias. Venies profecto si prudens es: ultro
 eo quo ego te conor ipellere. Nosti enī quoniam labor improbus uicat
 omnia: audentesq; fortuna iuu&. & multo magis deus ipse nūq̄ deserēs:
 sperantes in se. Vade igitur et bonis auibus uolue & euolue:& exentēa
 libros: calamū arripe:& dū regi obsequeris tuum nomen in longissimū
 deduc eum. Tū ego uincor inq̄ magis fere lepiditate uerborum: q̄ uiri
 bus rationum. Vrges & enim me impellis: trahis:& ut paream: si nolim
 uelim necesse est. Et sic clementissime rex: ut ad te calamū aliqñ flectā:
 aliquandiu altricati sumus: Doninus tuus et ego: et seu ualeam seu non
 ulaeam: ad ultimum uictus in tuam sententiam impulsus uenio: qbus
 tamen uiribus tu uides. Iussu igitur tuo montanis certaldi cocleis: & ste
 rili solo: derelictis tenui: licet cymba in uerticinofum mare crebrisq; im
 plicitū scopulis nouus descendam nauta incertus nunquid opere p̄ciū
 facturus sim. si omnia legero littora: et montuosa etiam nemora scro
 bes:& antra: si opus sit peragrauero pedibus ad inferos usque descen
 dere: et Dedalus alter factus: ad aethera transuolauero: undiq; in tuum
 desyderiū: non aliter q̄ si per uastum littus ingentis naufragii: fragmēta
 colligerem: sparsas per infinita poene uolumina deorum gentiliū reli
 quias colligam: quas comperiā: et collectas euo diminutas: atq; semes
 sas: et fere attritas in unum genealogiē corpus: quo potero ordie ut tuo
 fruaris uoto redigam. Horresco tamē tam grāde opus assumere: et uix
 credā: si resurgat et ueiat promethe⁹ alter seu is idē q̄ poetarum assertō
 ne prisco tempore consueuerat homines ex luto cōponere nedum ego:
 huius operis sit artista sufficiens. Sane ne rex indycte mireris i posterū
 dixisse uelim: non expectes post multum temporis dispendium: et lon
 gis uigiliis ellucubratum opus corp⁹ huiusmodi habere pfectū. multū
 quippe et utinā nō membrorum pluriū: & fortasse distortum seu con
 tractum gibbosumq; habendum ē. Iam rationibus p̄mōstratis. Porro
 princeps eximie uti componenda membra deueniam: sic sensus abscon
 ditos: sub duro cortice enucleando procedam. non tamē ad unguē iuxta

intentionem fingentium fecisse permittam. quis enim tempestate nra antiquorū queat cerebrare pectora: & mentes excutere in uitam aliam iā diu a mortali segregatas: & quos habuere sensus elicere esset & de pol diuinū potius q̄ humanum. Veteres quippe relictis litteris suis: nominibus insignitis: in uiam uniuersę carnis abiire: sensusq; ex eis iuxta iudicium post se reliquere nascentium: quorū quot sūt capita: fere tot inueniuntur iudicia: nec mirabile. Videmus enim diuini uoluminis uerba ab ipsa lucida certa ac īmobili ueritate prolata: etiam si aliquando tecta sint: tenui figurationis uelo in tot interpretationes distrahi: quot ad illa deuenire lectores. & ob id ī hoc minus pauescēs accedā. Nā & si minus benedixero saltem ad melius dicēdū prudentiorem alterum excitabo: & hoc faciens primo quę ab antiquis audisse potero scribam: inde ubi defecerint: seu minus iudicio meo plene dixerint meam apponam sententiam: et hoc libētissimo faciam animo: ut quibusdam ignarisi atq; fastidiose detestantibus poetas a se minime intellectos appareat eos: & si nō catholicos tāta fuisse prudētia pręditos: ut nil artificiosius huāni ingenii fictione uallatum sit: nec uerborum cultu pulchrius exornatum. Ex quibus patet & liquido eos plurima mundana sapia imbutos fuisse: quę sepiissime carent stomachosi reprehensores eorum: ex quibus enucleationibus pręter artificium fingentium poetarum: & futilium deorum consanguinitates & affinitates explicitas. naturalia quędam uidebis tanto occultata ministerio ut mireris: sic & procerum gesta moresq; nō per oē triuū euagantia. Post hæc quoniam in longe maius uolumen q̄ existimes progredietur opus: oportunū arbitror ut facilius inueies quod exquires: & melius possis retinere quę uelis: illud in partes distingere plures: eosq; nūcupare libros. Quorū uniuscuiusq; principio arborem apponendā censeo: Cuius in radice pater assit propaginis. In ramis uero iuxta degradationis seriem apponere omnem dilatatam propaginem: ut per hanc uideas: de quibus & quo ordine in sequenti libro perquiras. Quos libros etiā debitis compies rubricis distinctos: āpliori sermone pandentibus: quod unico tantū nomine per frondes arboris primo plegeris. Demum duos superaddam libellos. et ī primo quibusdā obiectionibus ipoesim: et poetas factis respondebo. In secūdo qui totius operis erit ultimus. quaedā quę in me forsan obiicient amouere conabor. Sane ne omiserim nolo mireris: ut errore meo contigisse putes. ueterum crimen est q̄ sepiissime leges multa scilicet adeo ueritati dissona: et in se ipsa nō nūq̄ discrepantia: ut nedū a philosophis opinata: sed nec a rusticis cogitata putes: sic et pessime temporibus congruentia. Quę quidē et alia si quę sūt a debito uariantia: nō est meae intentionis redarguere: uel aliquo modo corrigere: nisi ad aliquem ordinem sponte sua se fināt redigi. Satis enim mihi erit comperta rescribere: et disputationes philo-

sophantibus linquere. Postremo si sanę mentis homines tam ex debito
 q̄ ex platonis consulto: in quibuscunq; etiam minimarum rerum prin-
 cipiis diuinam opem imprecari consueuere. Ac etiā eius ī nomine agē-
 dis initium dare: eo q̄ illo p̄termisso torquati sententia nullū rite fū-
 detur exordium. satis aduertere possū quid mihi faciendū sit: qui inter
 fragosa uetustatis aspreta: et aculeos odiorum membratim discerptum
 attritum: & in cineres fere redactum ingens olim corpus deorum proce-
 rūq; gētilium nūc huc: nūc illuc collecturus: & quasi esculapius alter ad
 istar hippolyti consolidaturus sū. Et ideo cum solum cogitans iam sub
 pondere titubem nimio: eū piissimum patrem uerum deū: rerūq; om-
 nium opificem: & cuncta potentem: cui mortales uiuimus omnes
 supplex precor: ut grādi superboq; ceptui meo fauens adsit: sit mihi splē-
 dens & immobile sidus: & nauiculę dissuetum mare fulcantis guberna-
 culū regat: et ut opportunitas exigit uentis uela cōcedat: ut eo deuehar
 quo suo nomini sit decus laus: honor & gloria sempiterna: Detractanti
 bus autem delusio ignominia: dedecus: & ęterna damnatio.

Qui primus apud gentiles deus habitus sit.

MAre magnū & dissuetum nauigiis ītraturus: nouumq; sumptu-
 rus iter ratus sum prospectandum fore solerter: quo ex litore
 cymbae prora soluenda sit ut rectius secundo spirante uento eo
 deuehar quo cupit animus. Quod quidem tūc cōperisse reor: dū eū cō-
 perero: quem sibi primū deum finxere priores: ut ab eo initio propagis
 sumpto debito possim ordine ī posteritate procedere. Cōuenerant igit̃
 mecū omnes animi uires: & e sublimi mentis speculo omnē fere ordinē
 intuebar ambitum. surgentesq; ex templo plurimos uidi: nec unius tan-
 tum religionis homines cuius cunque tamen ueritatis fide dignissimos
 testes grauitate asserentes sua: deum unicū esse: quem nemo uidit unq̄
 & hūc uerū esse: principio sineq; carentem potentem omnia: rerūq; pa-
 trem atq; creatorem: tam patentium q̄ nō patentium nobis. Quod cum
 optime crederem: & ab ipsis puerilibus annis crediderim: semper coepi
 mentē reuoluere ueterum q̄ plurimorum: circa hunc uarias atq; diuersas
 opiniones uisumq; mihi ē: hoc idem fere ipsos credere gentiles. sed eos
 decipi dum creaturę creatoris attribuunt dignitatem: nec omēs uni sed
 diuersi diuersis conantur īpendere. Cui errori cām intulisse philosophā-
 tes & diuersimode sentientes existimo: dū ostenderent prisce ruditati:
 & post eos poetę quos primos theologizantes Aristoteles dicit: fm su-
 as credulitates eē eos deos primos quos ipsi arbitrabā rez primas fuisse
 causas. Et hinc si plures & diuersimode opinantes fuere de necessita-
 te secutū ē: ut plures & diuersos deos diuersę haberēt nationes uel sectę: